

Τοπωνύμια στα Πετρωτά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΚΑΡΑΚΟΠΕΤΡΑ
3. ΑΕΛΗ
4. ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ
5. ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ
6. ΚΑΜΙΣΑ
7. ΓΚΟΥΡΤΖΕΒΙΚΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η περιοχή των Πετρωτών καλύπτει επιφάνεια 69,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων και λόγω των εναλλαγών της ιδιομορφίας του εδάφους, υπάρχουν διάφορες τοποθεσίες με τα δικά τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, με συνέπεια κάθε μία να έχει το δικό της "τοπωνύμιο".

Σημείωση: Η περιοχή χαρακτηρίζεται επίσημα ως "Ημιορεινή" και δεν έχει τα χαρακτηριστικά των ομοιόμορφων επίπεδων πεδινών εδαφών.

Τα "τοπωνύμια", είναι συνήθως "περιγραφικά" των τοποθεσιών, με ονόματα στην Ελληνική καθομιλουμένη γλώσσα ή με ονομασίες από την Ελληνική καθαρεύουσα, αφού πρώτα αλλοιώθηκαν και προσαρμόστηκαν στη "ντοπιολαλιά" του τόπου. Υπήρχαν ακόμη, σχετικά μικρός αριθμός "τοπωνυμίων" με ονομασίες που προέρχονταν από το Βουλγάρικο ή Τούρκικο λεξιλόγιο, αφού πρώτα όμως, "παραφράστηκαν" και στη συνέχεια "Ελληνοποιήθηκαν".

Για τις ονομασίες "τοπωνυμίων", που προέρχονταν ή είχαν ρίζες από "ξένα" λεξιλόγια, το 1969 με Βασιλικό Διάταγμα, αποφασίστηκε η μετονομασία τους.

Περὶ μετονομασίας θέσεων συνοικισμῶν, πόλεων καὶ κωμῶν.

17. Αἱ παρὰ τῇ Κοινότητι Πετρωτῶν κατωτέρω θέσεις μετονομάζονται ὡς ἐξῆς : «Τὰς Τεπέ» εἰς «Πετροκορφή», «Παλιὸ Κουρί» εἰς «Παλιόδασος», «Τσαϊρούδια» εἰς «Λιβαδάκια», «Κονάκια» εἰς «Παλατάκια», «Νταουλτζή» εἰς «Τυμπανιστή», «Μπαίρια» εἰς «Υψώματα», «Τσούκα» εἰς «Ἄστοκορυφή», «Μπαρμπροῦ» εἰς «Περδικόρεμα», «Κάμισα» εἰς «Κάλαμος», «Καραβέλας» εἰς «Σχοτεινόν», «Καβάκια» εἰς «Λεύκη» καὶ «Σασλί» εἰς «Ψαθιάς».

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 150Α / 1969

Σημείωση: Παρά τις μετονομασίες που ισχύουν επίσημα, στη καθομιλουμένη οι τοποθεσίες αποκαλούνται ακόμη και σήμερα με το παλιό τους όνομα.

Πληροφορία: Κατά την απογραφή του 2001 από την Ε.Σ.Υ.Ε., η περιοχή των ΠΕΤΡΩΤΩΝ καλύπτει επιφάνεια 69,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων (τ.χ.)

Σημείωση Συντάκτη: Ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο = 1.000 στρέμματα.

Η κατανομή των εδαφών κατανέμεται σε :

19,8 τ.χ. (19.800 στρέμματα) με Καλλιέργειες

45,3 τ.χ. (45.300 στρέμματα) με Δάση

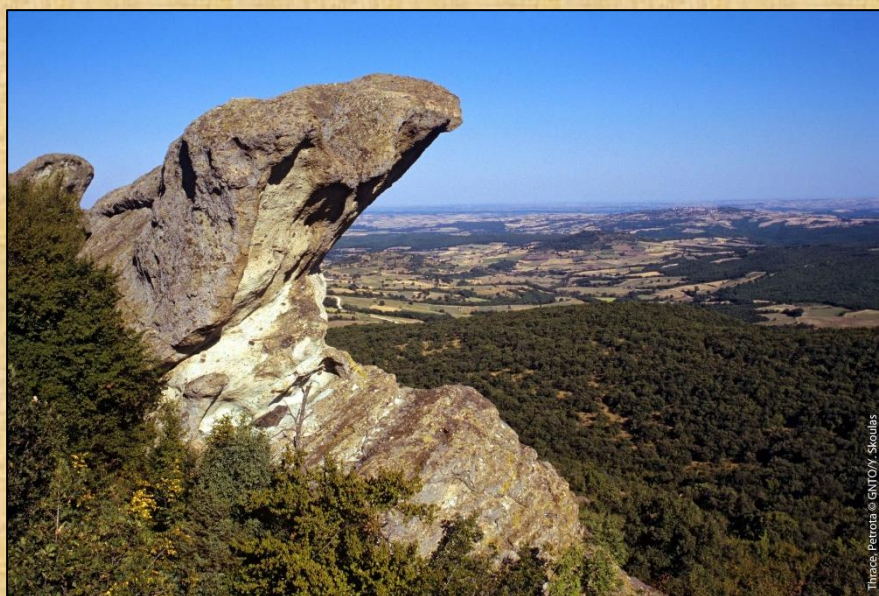
1,9 τ.χ. (1.900 στρέμματα) με Βοσκότοπους

2,5 τ.χ. (2.500 στρέμματα) καλύπτονται από τον Οικισμό

2.ΚΑΡΑΚΟΠΕΤΡΑ

Η αρχική, παλαιά, ονομασία αυτής της περιοχής των ΠΕΤΡΩΤΩΝ, ήταν "**Κορακόπετρα**", ως τόπος που σύχναζαν τα πουλιά "Κοράκια" σε αυτήν την ορεινή βραχώδη περιοχή, που βρίσκεται τέσσερα

περίπου χιλιόμετρα δυτικά του Χωριού ΠΕΤΡΩΤΑ και σε υψόμετρο 440, περίπου, μέτρων.

Η αλλαγή του ονόματος σε "Καρακόπετρα", έγινε στα, σχετικά, νεότερα χρόνια.

Πηγή: Την πληροφορία, για την αρχική ονομασία του τόπου, μας έδωσε, πριν από 45 περίπου χρόνια, ο ΧΡΥΣΑΝΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ με καταγωγή από τα ΠΕΤΡΩΤΑ, κάτοικος κατ' αρχήν ΔΙΛΟΦΟΥ και μετέπειτα ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ, που ασχολήθηκε με την έρευνα της ιστορίας των ΠΕΤΡΩΤΩΝ.

Σήμερα, επικρατεί η άποψη ότι η λέξη "Καρακόπετρα" είναι σύνθετη από την Τούρκικη λέξη "Καρά" και την Ελληνική λέξη "πέτρα" και μεταφράζεται συνολικά, σε "Μαύρη πέτρα".

Από έρευνα, για την απόδοση του ονόματος "Καρακόπετρα", προκύπτουν σοβαροί λόγοι για την αμφισβήτηση της "ονοματοδοσίας" της περιοχής από τους Οθωμανούς, όπως και για την ορθή μετάφραση στην

Ελληνική γλώσσα που έγινε, στα χρόνια, μετά την απελευθέρωση του τόπου.

1. Γενικά, στα Οθωμανικά χρόνια, στην απόδοση ονομασιών, αποφεύγονταν η μίξη της Τούρκικης και Ελληνικής γλώσσας.

Σημείωση: Εάν ίσχυε η ονοματοδοσία περιοχών με μικτά ονόματα, τότε το Χωριό θα μπορούσε, αντί "Καρά μπάγ" να έπαιρνε το όνομα "Καρά αμπέλι", με το πρώτο συνθετικό της λέξης να προέρχονταν από την Τούρκικη γλώσσα και το δεύτερο από την Ελληνική.

2. Η περιοχή, δεν κατοικήθηκε για πρώτη φορά στα Οθωμανικά χρόνια, για να της δοθεί όνομα, όπως έγινε με το Χωριό "Καράμπαγ", που δημιουργήθηκε επι Οθωμανικών χρόνων και του αποδόθηκε Τούρκικο όνομα.

Η περιοχή καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς τον 14^ο αιώνα. Ήταν όμως κατοικήσιμη και προσπελάσιμη από τα Προχριστιανικά χρόνια, αφού σε αυτήν υπήρχαν μέχρι τότε, επί 16 - 17 αιώνες, τα γνωστά λατομεία εξόρυξης πέτρας.

Ως τόπος και ως σημείο προσδιορισμού της περιοχής, προφανώς και είχε κάποιο όνομα.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι, μετά από κάποια επίσκεψη στην περιοχή Έλληνα διανοούμενου της εποχής, στα Προχριστιανικά ή Ρωμαϊκά ή Βυζαντινά χρόνια, να αποκάλεσε την περιοχή, με χαρακτηριστικό, αρχαίο Ελληνικό, περιγραφικό όνομα και αυτό το όνομα να αργότερα να καθιερώθηκε, από τους γηγενείς, ως "τοπωνύμιο".

3. Εάν ήθελαν οι Οθωμανοί την περιοχή να της δώσουν το όνομα "Μαύρη πέτρα" στην Τουρκική γλώσσα, τότε η περιοχή θα ονομάζονταν "Καρά – Τας" (από το Kara = Μαύρη και Τας = Πέτρα).
4. Πρέπει να διευκρινισθεί, αφού έχει σημασία στην μετάφραση, ότι η λέξη "Καρακόπετρα" είναι σύνθετη από τις λέξεις "Καρακο" και "Πετρα" και όχι από "Καρα" και "Πετρα".

Σημείωση Συντάκτη: Η μετάφραση και ερμηνεία της λέξης "Καρακόπετρα" σε "Μαύρη πέτρα", έγινε τη σχετικά πρόσφατη εποχή και πρόχειρα, αφού δεν δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην ετυμολογία της σύνθετης αυτής λέξης.

Ο μεταφραστής, πιθανώς να επηρεάστηκε από το πρώτο συνθετικό του παλιού (Τούρκικου) ονόματος του Χωριού.

Η λέξη «Καρακόπετρα», όπως και η λέξη «Κόπετρα», δεν υπάρχουν στα Ελληνικά λεξικά.

Υπάρχει όμως στο Ομηρικό λεξικό, η φράση "κόρακος πέτρη".

Πηγή: Τιτής Σωτήριος - Φιλολόγος

Στην "Ομήρου Οδύσσεια", Ραψωδία Ν, στους στίχους 407- 409, αναφέρεται:

*δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἶ δὲ νέμονται
παρ **Κόρακος πέτρη** ἐπί τε κρήνη Ἄρεθούση,
ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ*

Ελεύθερη μετάφραση

*Κοντά στα γουρούνια θα τον δεις να κάθεται. Βόσκουν
κοντά στην **πέτρα του Κόρακα** και την Ἀρέθουσα κρήνη,
μασούνε βελανίδια, ως να χορτάσουν και πίνουν θολό νερό.*

Το παραπάνω κείμενο, αναφέρεται σε Ομηρική περιοχή του Ιουνίου Πελάγους, όπου κάνει περιγραφή συμβάντος, όπως και περιγραφή του περιβάλλοντα χώρου. Στον

προσδιορισμό του χώρου, αναφέρεται η τοποθεσία "πέτρα του Κόρακα", που προφανώς εννοεί την "πέτρα" όπου σύχναζαν ή διέμεναν Κοράκια.

Επειδή όπως είναι γνωστό ότι "το Κοράκι" "φτιάχνει" τη φωλιά του και διαμένει σε κορυφές βουνών και απόκρημνα βράχια, οι περιοχές που έχουν τις προϋποθέσεις για παρουσία και διαμονή (φώλιασμα) των Κορακιών, από τα αρχαία χρόνια, θα μπορούσαν να έχουν το "περιγραφικό" όνομα, "Κόρακος πέτρη".

Η φράση "Κόρακος πέτρη" με την πάροδο του χρόνου, στην καθομιλουμένη, μετατράπηκε σε "Κόρακος πέτρα" και στη συνέχεια, σε "**Κορακόπετρα**".

Τοποθεσίες με την ονομασία "**Κορακόπετρα**", που βρίσκονται σε κορυφές βουνών με βραχώδεις περιοχές, που σύχναζαν ή και που συχνάζουν κοράκια, υπάρχουν σε πολλά, αλλά και γνωστά, μέρη της Ελλάδας.

Κορακόπετρα, υπάρχει στα ΑΝΩΓΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Κορακόπετρα, υπάρχει στην περιοχή της ΛΑΡΙΣΑΣ

Κορακόπετρα, υπάρχει στην περιοχή ΣΤΑΥΡΟΣ ΧΑΛΙΚΙΔΙΚΗΣ

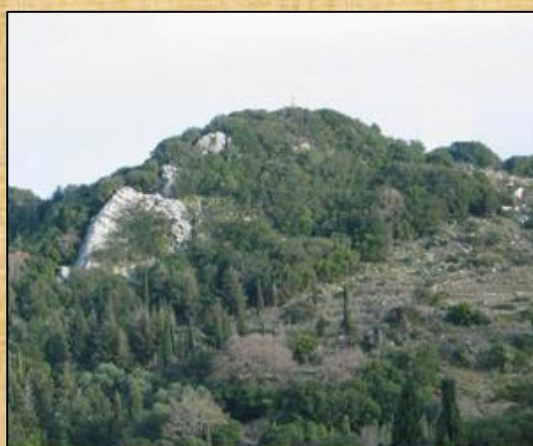
Κορακόπετρα, υπάρχει σε περιοχή της ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ

Λόγω της μορφολογίας του Ελληνικού εδάφους, θεωρείται ότι πρέπει να υπάρχουν και σε άλλες περιοχές, τοπωνύμια, με το όνομα "Κορακόπετρα".

"Κορακόπετρα" αποκαλείται στην ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ, ο περίοπτος και εμβληματικός βράχος που δεσπόζει στον χώρο της περιοχής των Κορωνών (των Κοράκων, από το όνομα του πτηνού Κόραξ – Κουρούνα - Κορωνίς) στον Οικισμό των Αννινάτων, που ήταν ο κυριότερος τόπος για τις φωλιές και την αναπαραγωγή των κοράκων της περιοχής.

- Οι κάτοικοι του Νησιού, επικαλούνται ότι η νήσος της "Κεφαλληνίας" είναι η Ομηρική Ιθάκη και ότι ο Όμηρος με τους στίχους του, αναφέρεται σε αυτήν την περιοχή.

Πηγή : homerichthaca.blogspot.com/2017/01/1.html

Ο λόφος "Κόντυλας" με την "Κορακόπετρα" στην "Περιοχή των Κορωνών"

Σχόλιο Συντάκτη: Επειδή, η περιοχή του Χωριού που σήμερα αποκαλείται "Καρακόπετρα", είχε όλες της προϋποθέσεις (ορεινή και πετρώδης), για να της δοθεί το από αρχαίων χρόνων όνομα "Κόρακος πέτρα", «Κορακόπετρα», επιβεβαιώνεται ως ορθή η πληροφορία, της από παλιά "εικασίας" περί του ονόματος, που μας έδωσε ο ΧΡΥΣΑΝΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, για την αρχική και σωστή ονομασία της περιοχής ως **"Κορακόπετρα"**.

Ο σύγχρονος Ιστορικός, ΧΟΤΖΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, με καταγωγή από τα Πετρωτά, στην παρουσίαση της εργασίας του "Σχετικά με την ίδρυση του Χωριού Karabag" (Ιούλιος 1995), την περιοχή αυτή του Χωριού, την αποκαλεί και αυτός **"Κορακόπετρα"**.

Σχόλιο Συντάκτη : Μετά τα παραπάνω, η επίσημη μετονομασία της περιοχής, από "Καρακόπετρα", σε "Κορακόπετρα", πρέπει να θεωρηθεί επιβεβλημένη, όπως και να σταματήσει, η πλήρως λανθασμένη μετάφραση (Καρακόπετρα=Μαύρη Πέτρα), που αναφέρεται σε διάφορες αναρτήσεις ή και που γίνεται αναφορά σε διάφορες ανακοινώσεις.

3. ΑΕΛΗ

Η περιοχή της σημερινής πλατείας του Χωριού, στα παλιά χρόνια ονομαζόταν "Αέλη".

Η περιοχή της "Αέλης" βρισκόταν στην άκρη του Χωριού και σε αυτό το μέρος γινόταν καθημερινά, πρωινές ώρες, συγκέντρωση των ζώων από τους επαγγελματίες "τσομπάνηδες", για να τα πάνε για βοσκή.

Γενικά όμως, όταν έπρεπε να γίνει συγκέντρωση των ζώων του Χωριού, είτε για να τα "μαρκάρουν" (σημάδεμα ιδιοκτησίας με πυρακτωμένο σίδηρο), είτε για άλλους λόγους, αλλά και στα νεότερα χρόνια για εμβολιασμούς, η συγκέντρωση είχε καθιερωθεί να γίνεται σε αυτό το μέρος.

Ήταν το μέρος, « ... που γινόταν η συγκέντρωση "αγέλης" ζώων ...» όπως την περιέγραψε προφορικά, ο ανώνυμος "εγγράμματος" Έλληνας περιηγητής. Η λέξη "άρεσε" στους κατοίκους του Χωριού και την καθιέρωσαν ως ονομασία προσδιορισμού της περιοχής.

Αν και επίσημα η περιοχή πλέον ονομαζόταν "Αγέλη", για λόγους προφανώς προσαρμογής στην προφορά της τοπικής διαλέκτου, καταργήθηκε – αποβλήθηκε, το γράμμα "γάμα" και η "Αγέλη", αποκαλούνταν πλέον "Αέλη".

Με την πάροδο των χρόνων, το Χωριό επεκτάθηκε και πέρα από την "Αέλη". Η περιοχή πλέον υπήρχε ως μεγάλη "αλάνα" και σε αυτήν γινόταν η "διασταύρωση" τεσσάρων δρόμων του Χωριού.

1. Ένας δρόμος προς την Κοινότητα.
2. Ένας δρόμος προς τον Πεντάλοφο που διέρχονταν, για μεγάλη απόσταση, μέσα από το Χωριό.
3. Ένας δρόμος προς τα Χωράφια βορεινά του Χωριού.
4. Ένας δρόμος, ο Δημόσιος, προς το Ορμένιο.

Το 1967, θα προστεθεί και 5^{ος} δρόμος, με την διάνοιξη νέου Δημόσιου δρόμου προς Πεντάλοφο, με τη διέλευση πλέον, από την άκρη του Χωριού.

Το 1950, βορειοανατολικά της περιοχής, σε Κοινοτικό οικόπεδο, έγινε η ανέγερση του Δημοτικού Σχολείου του Χωριού.

Το 1955, σε αυτή την θέση, έγινε παραχώρηση οικοπέδου από την Κοινότητα, στην "Πρόνοια Βορείων Επαρχιών Ελλάδος" για την ανέγερση οικήματος προς στέγαση "Σπίτι του Παιδιού".

Περὶ δωρεὰν παραχώρησης οἰκοπέδου Κοινοτήτος Πετρω-
τῶν Νομοῦ Ἑβρου εἰς Πρόνοιαν Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλ-
λάδος.

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΒΡΟΥ

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4944)18.2.1955 ἡμετέρας ἀποφά-
σεως, ἐρειδομένης εἰς τὸ ἄρθρον 194 τοῦ Κ.Ν.Δ.Κ., ἐν συν-
δυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 72480)13.10.54 ἀπόφασιν τοῦ
Ἑπιτ. Ἐσωτερικῶν, ἐνεκρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 125)10.12.54
ἀπόφασιν τοῦ Κοινοτικῆ Συμβουλίου Πετρωτῶν Νομοῦ Ἑ-
βρου, περὶ δωρεὰν παραχώρησης εἰς τὴν Πρόνοιαν Βορ.
Ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ἐν θέσει «Ἀγέλη» Κοινοτι-
κοῦ οἰκοπέδου, ἐκτάσεως 21)2 στρεμμάτων περιπίου, διὰ τὴν
ἐπ' αὐτοῦ ανέγερσιν οἰκήματος πρὸς στέγασιν τοῦ «Σπιτιοῦ
τοῦ Παιδιοῦ» καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους αἰτινὰς λεπτομερῶς ἐκτί-
θενται ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἀποφάσεσιν.

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 42 Β / 1955

Το 1956, θα ξεκινήσει η ανέγερση του «Σπίτι Παιδιού Πετρωτών» και θα ολοκληρωθεί τον επόμενο χρόνο (1957).

Ακολούθησε, τα επόμενα χρόνια, η μεταφορά στην "Αέλη" του «Ηρώον» του Χωριού, που μέχρι τότε βρισκόταν στην αυλή της Εκκλησίας, δίπλα στο κτίριο της Κοινότητας, αφού μέχρι περίπου το 1960, το κέντρο και η πλατεία του Χωριού βρισκόταν στην περιοχή της Εκκλησίας και της Κοινότητας.

Μετά την συγκέντρωση στην περιοχή της "Αέλης", του Σχολείου, του "Σπίτι του Παιδιού" αλλά και την τοποθέτηση του "Ηρώον", η περιοχή καθιερώθηκε επίσημα πλέον, ως η νέα "Πλατεία του Χωριού".

4. ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ

Στα Πετρωτά, στην περιοχή του Χωριού "Πέρδικος", από τα πολύ παλιά χρόνια υπήρχαν τρία πηγάδια, που η μεταξύ τους απόσταση δεν υπερέβαινε τα 2 - 3 μέτρα. Εναλλακτικά, η περιοχή ονομάζονταν και "Τρία πηγάδια".

Τα νερά από τα πηγάδια, χρησιμοποιούνταν αφού αντλούνταν με κουβά και σχοινί, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων αυτής της περιοχής του Χωριού, σε ανάγκες νερού για όλες τις εργασίες των νοικοκυριών αλλά για το πότισμα των ζώων της κάθε Οικογένειας.

Σημείωση: Στην γιορτή των "Θεοφανείων", μετά την λειτουργία, ο Παπάς του Χωριού προέβαινε σε "δημοπρασία" προκειμένου αυτοί που "πλειοδοτούσαν" να παραλάβουν μερικά (6 ή 7 ή 8) "Εικονίσματα" από την Εκκλησία και να τα μεταφέρουν στα "Τρία πηγάδια" για την λειτουργία του "καθαγιασμού των υδάτων". Όταν η πομπή με τους πιστούς έφτανε στα Τρία Πηγάδια, ο Παπάς κατέβαζε τον Σταυρό σε ένα πηγάδι, έφελνε το Απολυτίκιο "Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε", ευλογούσε και μοίραζε "αγιασμό" για τα σπίτια στους παρευρισκόμενους.

Όπως όλο το Χωριό, έτσι και αυτή η περιοχή βρισκόταν σε επικλινές έδαφος. Σε τούτη όμως την περιοχή η "υψομετρική διαφορά" από τα σπίτια που υπήρχαν στην

πάνω περιοχή από τα Πηγάδια, με τα σπίτια που υπήρχαν στο αμέσως πιο κάτω επίπεδο, παρά την κοντινή απόσταση, μπορεί να ήταν 2 και 3 μέτρα.

Μεταξύ των δύο "επιπέδων" υπήρχε και υπάρχει κοινοτικός δρόμος που πέρα από τη χρήση του, έξω από το Χωριό, ως "αγροτικός", οδηγεί και στα Νεκροταφεία του Χωριού.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η περιγραφή του τοπίου, πρέπει να αναφερθεί ότι, δίπλα από τα Πηγάδια υπήρχε κι ένα μικρό ρέμα που σχηματίστηκε από τα νερά της βροχής.

Το 1961, λόγω της διάβρωσης του εδάφους που δημιουργήθηκε στην περιοχή, στον δρόμο, αλλά και στα Πηγάδια, από το ρέμα (ρυάκι, το λέγανε), η Κοινότητα αποφάσισε την αποκατάσταση των ζημιών με "προσωπική εργασία" των κατοίκων του Χωριού.

Σημείωση: Η "Προσωπική εργασία" ήταν ένας θεσμός που είχε καθιερωθεί από τα προπολεμικά χρόνια και συνεχίστηκε για μερικές δεκαετίες και μετά την λήξη των Πολέμων.

ΠΕΤΡΩΤΑ - ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ - 1993
Φωτογραφία ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ

Με τις εργασίες που έγιναν, ο δρόμος της περιοχής απόστασης περί των 100 μέτρων, με πέτρινη κατασκευή και ελάχιστα χώματα, έγινε πλέον "βατός" και "επίπεδος" και η ροή των νερών του υπάρχοντος ρέματος, τέθηκαν υπό έλεγχο και κατευθύνθηκαν σε συγκεκριμένη διαδρομή.

Στα πλαίσια αποκατάστασης των μέχρι τότε δημιουργηθέντων ζημιών, αποφασίστηκε, από την Κοινότητα, το κλείσιμο του ενός από τα "Τρία πηγάδια" που είχε επηρεαστεί ανεπανόρθωτα από τα διερχόμενα νερά.

Παρά το κλείσιμο του τρίτου Πηγαδιού, η περιοχή παρέμεινε να αποκαλείται "Τρία Πηγάδια", αφού η ονομασία "Πέρδικος", μετά την δεκαετία του 1960, είχε πλέον ατονήσει έως που τελικά είχε καταργηθεί (ξεχαστεί).

Σημείωση: Τα σχετικά πρόσφατα χρόνια, έγιναν εργασίες συντήρησης και "ανάδειξης" της περιοχής.

5. ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ

Οι "Μύλοι" για την παραγωγή αλεύρων αλλά και ζωοτροφών, που υπήρχαν στο Χωριό ήταν αρκετοί.

Από την ίδρυση του Χωριού μέχρι τα προπολεμικά χρόνια λειτουργούσαν στο Χωριό, όπως αναφέρεται από τους παλαιότερους, μόνον "Νερόμυλοι" και ήταν εγκατεστημένοι σε ρέματα που είχαν συνεχή ροή νερών.

Σημείωση: Αν και το 1938, άρχισε να λειτουργεί εντός του Χωριού "Πετρόμυλος" με κίνηση από Ατμομηχανή, η ύπαρξη και λειτουργία των "Νερόμυλων" δεν σταμάτησε. Αναφέρεται ότι μέχρι το 1946 λειτουργούσαν 12 Νερόμυλοι.

Στο Χωριό, παρά την ύπαρξη του σχετικού υψώματος με την ονομασία "Ανεμόμυλος", η ύπαρξη και λειτουργία "Ανεμόμυλου" στον Τόπο, δεν αναφέρεται στην προφορική παράδοση.

Σημείωση: Σε αφηγήσεις της ΖΩΗΣ ΜΕΡΙΚΙΔΟΥ, κατοίκου του Χωριού που γεννήθηκε το 1895, ανέφερε ότι δεν υπήρχε πληροφορία από τους Γονείς της αλλά ούτε και από τους παλαιούς κατοίκους του Χωριού για τη ύπαρξη "Ανεμόμυλου" στο Χωριό. Τον λόγο που δόθηκε αυτή η ονομασία σε αυτή την περιοχή δεν τον γνώριζε κανένας.

Σχόλιο Συντάκτη: Μπορούμε να υποθέσουμε, επειδή η θέση ήταν ιδανική για λειτουργία "ανεμόμυλου", να κατασκευάστηκε στα πολύ παλιά χρόνια που λόγω της παρέλευσης μεγάλης χρονικής περιόδου να "χάθηκε" ακόμη και η προφορική παράδοση.

Αποψη Συντάκτη:

Επειδή αναφέρεται ότι για την κατασκευή της γέφυρας στο Μουσταφά Πασά (σημερινό Svilengrad), μεταφέρθηκαν και εγκαταστάθηκαν στον Τόπο τεχνίτες με καταγωγή από την ευρεία περιοχή της τότε Ηπείρου, που σε αυτούς περιλαμβάνονταν και τεχνίτες από το νησί της ΣΑΜΟΥ που είχαν καταφύγει στη Ήπειρο μετά από διωγμούς από τους Οθωμανούς και επειδή οι Ανεμόμυλοι κυρίως λειτουργούσαν στα νησιά, μπορεί να θεωρηθεί ότι η ιδέα λειτουργίας ανεμόμυλου στην περιοχή, να ήταν από τους νέους αυτούς τεχνίτες.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι:

1. Κατασκευάστηκε, στα πολύ παλιά χρόνια, σε τοποθεσία που πέρα του ότι βρισκόταν κοντά στο Χωριό, ήταν ιδανική - λόγω του υψόμετρου - για την λειτουργία του.
2. Για τον προσδιορισμού της περιοχής που υπήρχε ο ανεμόμυλος, η περιοχή καθιερώθηκε να αποκαλείται "Ανεμόμυλος".
3. Αργότερα, διαπιστώθηκε ότι συγκριτικά με τους Νερόμυλους που υπήρχαν σε μεγάλο αριθμό έξω από το Χωριό, ο Ανεμόμυλος μειονεκτούσε, αφού πέρα από το κόστος κατασκευής του οικήματος που θα λειτουργούσε, είχε και την περίπτωση μη συνεχούς λειτουργίας (π.χ. φθορές εξοπλισμού, έλλειψη ανέμων κ.α.), ενώ οι Νερόμυλοι λόγω του μεγάλου αριθμού των περιοχών στον τόπο με τρεχούμενα νερά και τη σχετικά μικρή δαπάνη για την κατασκευή τους, είχαν την δυνατότητα συνεχούς και ανέξοδης λειτουργίας.
4. Μετά την παραπάνω διαπίστωση, δεν πρέπει να κατασκευάστηκε άλλος ανεμόμυλος στο Χωριό, διότι εάν υπήρχαν κι άλλοι ανεμόμυλοι θα είχε προσδιορισμό ιδιοκτήτη, όπως συνέβαινε με τους νερόμυλους που προκειμένου να προσδιοριστούν αποκαλούνταν "Μύλος του(επώνυμο)".

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το παραπάνω κείμενο, καταγράφεται με την ένδειξη "Άποψη Συντάκτη" και είναι Προσωπική άποψη του Συντάκτη αυτής της εργασίας.

6. ΚΑΜΙΣΑ

Στα βόρεια σύνορα της περιοχής του Χωριού με την Βουλγαρία, υπάρχει τοποθεσία που έχει το όνομα "Κάμισα".

Στο ιστορικό της ονομασίας βρίσκουμε ότι οι Οθωμανοί, επειδή στην περιοχή υπήρχαν νερά από ρυάκια και παραπλεύρως άφθονα καλάμια, την περιοχή την ονόμασαν «kamis» που μεταφράζεται ως «Καλάμια».

Σημείωση: Ακόμη και σήμερα, στο Βουλγάρικο έδαφος, σε αυτή την περιοχή και σε βάθος 300 περίπου μέτρων από τα "σύνορα", υπάρχει βρύση με συνεχή άφθονο τρεχούμενο νερό.

Οι κάτοικοι των Πετρωτών, "Ελληνοποίησαν" το όνομα "kamis" και το μετέτρεψαν σε θηλυκό (η περιοχή).

Μετά την "Ελληνοποίηση" και την "παράφραση", έδωσαν στην περιοχή το όνομα "Κάμισα".

Το 1969, με Βασιλικό διάταγμα έγινε μετονομασία της περιοχής από "Κάμισα" σε "Κάλαμος" (η λέξη "καλάμι" στην καθαρεύουσα).

Περί μετονομασίας θέσεων συνοικισμών, πόλεων και κωμών.

17. Αί παρά τῇ Κοινοῦτητι Πετρωτῶν κατωτέρω θέσεις μετονομάζονται ὡς ἐξῆς : «Τὰς Τεπέ» εἰς «Πετροκορφή», «Παλῆὸ Κουρί» εἰς «Παληόδασος», «Τσαϊρούδια» εἰς «Λιβαδάκια», «Κονάκια» εἰς «Παλατάκια», «Νταουλτζή» εἰς «Τυμπανιστής», «Μπαίρια» εἰς «Υψώματα», «Τσούκα» εἰς «Ἄστοκορופή», «Μπαραμπρού» εἰς «Περδικόρεμα» «Κάμισα» εἰς «Κάλαμος», «Καραβέλας» εἰς «Σκοτεινόν», «Καβάκια» εἰς «Λευκή» καὶ «Σασλί» εἰς «Ψαθιάς».

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 150Α / 1969

Σημείωση : Σήμερα, αναγνωρίζονται και οι δύο ονομασίες. Επίσημα, ισχύει το μετονομασμένο όνομα.

7. ΓΚΟΥΡΤΖΕΒΙΚΟΣ

Στα βόρεια σύνορα του Χωριού με τη Βουλγαρία, δυτικά από το ύψος της περιοχής "Κάλαμος" (Κάμισα) και βόρεια περίπου της περιοχής "Γκάζου μύλος", υπάρχει στη Βουλγαρία τοποθεσία που οι Βούλγαροι την ονομάζουν "Γκουρτζεβίτσισε".

Το 1913, είχε γίνει χάραξη συνόρων μεταξύ Οθωμανικού κράτους και Βουλγαρίας και η περιοχή είχε αποφασισθεί να ανήκει στα εδάφη του "Καράμπαγ" που ανήκε στο Οθωμανικό κράτος.

Οι Έλληνες κάτοικοι του "Καράμπαγ" "Ελληνοποίησαν" το όνομα και στην περιοχή τόπο έδωσαν το όνομα, ο τόπος "Γκουρτζεβικός".

Το 1919, αφού είχαν αποχωρήσει από τα εδάφη, κατ' αρχήν οι Οθωμανοί και στη συνέχεια και οι Βούλγαροι, με νέα επαναχάραξη των συνόρων που επακολούθησε, μεταξύ πλέον Ελλάδας και Βουλγαρίας, η περιοχή αυτή αποδόθηκε στην Βουλγαρία.

Παρά την απόδοση ολόκληρης της περιοχής του "Γκουρτζεβίκου" στην Βουλγαρία, οι Έλληνες εξακολούθησαν, για λόγους προσδιορισμού της περιοχής, αν και δεν υπάρχουν Ελληνικά εδάφη με αυτό το όνομα, στις αφηγήσεις τους την περιοχή να την αποκαλούν "Γκουρτζεβίκο" άσχετα αν αναφέρονται πλέον σε Βουλγάρικο τοπωνύμιο με ονομασία "Γκουρτζεβίτσιτσε".

Σημείωση 1: Σε ελεύθερη μετάφραση από την Βουλγάρικη "γλώσσα" στην Ελληνική, η ονομασία "Γκουρτζεβίτσιτσε" μεταφράζεται, ελεύθερα, ως "Ελλήνων σπαραγμοί" ή "Ελλήνων κλάματα" ή κάτι σχετικό δραματικό γεγονός που υπέστησαν οι Έλληνες.

Σημείωση 2: Κάποιοι ερευνητές, αναφέρουν ως εκδοχή, το "περιγραφικό" όνομα, να δόθηκε στην περιοχή από τους Βούλγαρους, από τους "σπαραγμούς" των Ελλήνων που σφαγιαστήκαν, το 1371, στην "Μάχη του Τσιρμέν" (Μάχη Μαρίτσας), και που ακουγόταν μέχρι σε αυτόν το τόπο.

Άποψη Συντάκτη:

Προσωπικά, απορρίπτω αυτή την εκδοχή, για τους λόγους:

1. Στη "Μάχη του Τσιρμέν" (1371), δεν συμμετείχαν Έλληνες, αλλά Συμμαχία Χριστιανών Βαλκανικής (Σέρβοι, Κροάτες, Ούγγροι) εναντίον των Οθωμανών.
2. Η ευθεία απόσταση αυτής της περιοχής, έως τον τόπο που έγινε η μάχη, υπολογίζεται στα 10 περίπου χιλιόμετρα και είναι αδύνατο να ακούγονταν μέχρι σε αυτό το σημείο οι παντός είδους φωνές ή ήχοι.
3. Κυριότερος λόγος απόρριψης της εκδοχής είναι ότι, οι Βούλγαροι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή μετά το 1878.

Θεωρώ ότι η ονομασία πρέπει να προήλθε σε πιο πρόσφατη εποχή και συγκεκριμένα στο διάστημα μεταξύ του 1878 (Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου) και της ταραχώδους εποχής για τον τόπο, του 1912-1913.

Προφανώς αναφέρεται σε δραματικό για τους Έλληνες περιστατικό, που πρέπει να συνέβη μεταξύ δύο Εθνικοτήτων, που μια από αυτές ήταν των Ελλήνων και η άλλη των Οθωμανών ή των Βούλγαρων.

Ας μη λησμονούμε ότι στην γύρω περιοχή υπήρχαν από τα παλιά χρόνια, λατομείο στη θέση "Γκάζου μύλος" και ο Οικισμός "Παλιοκλήσι", όπου εργάζονταν και κατοικούσαν Έλληνες.

Όπως και να μην ξεχνούμε ότι τον 19^ο αιώνα, αλλά και στις αρχές του 20^{ου}, στην ευρεία περιοχή δρούσε μεγάλος αριθμός Ληστών, όπως και Κομιτατζήδων, που κύρια δράση τους ήταν οι φόνοι, οι κλοπές, οι αρπαγές, οι πυρπολήσεις και οι καταστροφές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το παραπάνω κείμενο, καταγράφεται με την ένδειξη "Άποψη Συντάκτη" και είναι Προσωπική άποψη του Συντάκτη αυτής της εργασίας.

Σημείωση Συντάκτη: Στο Χωριό, υπάρχουν δεκάδες τοποθεσίες και κάθε μία και με το δικό της όνομα.

Οι παραπάνω αναφορές, γίνονται τυχαία και ενδεικτικά, αφού για τις παραπάνω τοποθεσίες και ονομασίες, βρέθηκαν ή υπήρχαν πληροφορίες από παλαιούς κατοίκους του Χωριού.

Σε επόμενη εργασία από εμένα ή από άλλους ερευνητές, ίσως προστεθούν πληροφορίες και για άλλες περιοχές.

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2021

Παράσχος Ε. Κώστογλου

Ερευνητής & Συντάκτης αυτής της Εργασίας